Minister
Spraw Zagranicznych

BM.6003.13.2026 / 4
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senator Magdalenę Kochan podczas 65. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 września br. uprzejmie przekazuję następujące informacje.

1. Z jakich przyczyn polskie placówki konsularne w Ankarze i Stambule masowo odmawiają wydawania wiz wykwalifikowanemu personelowi opiekuńczemu z Turcji, legitymującemu się ważnymi zezwoleniami na pracę wydanymi przez właściwych wojewodów?

Na wstępie pragnę wskazać, że wnioski wizowe składane w ambasadach i urzędach konsularnych RP rozpatrywane są zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2025 r. poz. 1079) – jeżeli chodzi o wizy krajowe oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2019 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającym Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2009 r., s. 1 z późn. zm.) – w przypadku wiz Schengen. Wymienione wyżej akty prawne wraz z rozporządzeniami wykonawczymi określają procedurę ubiegania się o wizę przez cudzoziemca (m.in.: sposób złożenia wniosku wizowego, wymagane dokumenty, wzory wniosków o wydanie wizy, procedurę odwoławczą - w przypadku wydania przez konsula decyzji o odmowie wydania wizy).

Stosownie do ww. regulacji prawnych decyzja w sprawie wydania wizy cudzoziemcowi za granicą lub odmowy jej wydania należy do wyłącznej kompetencji właściwego konsula, który posiada pełne uprawnienia w odniesieniu do wydawanych w tym zakresie rozstrzygnięć. Każdy wniosek wizowy jest rozpatrywany pod kątem indywidualnej sytuacji aplikującego, stąd błędnym jest stwierdzenie, że decyzje odmowne wydawane są masowo. Osoba zainteresowana uzyskaniem wizy zobowiązana jest do przedstawienia we wniosku wizowym szczegółowych informacji, które winny być zgodne ze stanem faktycznym, a także do przedłożenia wszystkich wymaganych dokumentów uzupełniających. Dokumenty te mają dowodzić wiarygodności celów i spełnienia warunków deklarowanego pobytu cudzoziemca w Polsce w sposób, który nie budzi wątpliwości konsula podejmującego decyzję w sprawie rozpatrywanego wniosku. Natomiast konsul - organ wydający decyzję - zobowiązany jest do dołożenia należytej staranności przy weryfikacji danych przedstawionych we wniosku wizowym, dokumentach uzupełniających oraz badaniu innych wątków towarzyszących danej sprawie. Należy podkreślić, że brak choćby jednego dokumentu uzupełniającego do wniosku spośród wymaganych, czy brak spójności w złożonej dokumentacji wizowej i deklaracjach przedstawianych we wniosku o wydanie wizy - może stanowić powód decyzji odmownej.

Co za tym idzie, złożenie przez cudzoziemca wniosku wizowego, wymaganych dokumentów uzupełniających i wniesienie opłaty za rozpoznane wniosku nie stanowi gwarancji otrzymania wizy, dlatego też posiadanie zezwolenia na podjęcie pracy w Polsce nie pociąga za sobą automatycznie decyzji o przyznaniu wizy pracowniczej, ponieważ zarówno intencje potencjalnego pracodawcy, jak i oświadczenia składane przez cudzoziemca oraz warunki jego zatrudnienia również stanowią przedmiot analizy danej sprawy wizowej. W trakcie prowadzonego postępowania konsul jako niezależny, samodzielny organ wizowy, dokonuje analizy wszystkich dostępnych mu informacji.

2. Według jakich kryteriów konsulowie badają i oceniają „wiarygodność celu pobytu" (art. 65 ust. 1 pkt 10 ustawy o cudzoziemcach) w stosunku do osób ubiegających się o wizę w celu pracy w podmiotach leczniczych i opiekuńczych w Polsce?

Wszystkie wnioski wizowe rozpatrywane są w oparciu o obowiązujące normy prawne, z uwzględnieniem specyfiki uwarunkowań lokalnych oraz ryzyka migracyjnego i ryzyka związanego z bezpieczeństwem w danym kraju. Ponadto, jak zostało wspomniane w odpowiedzi na pytanie nr 1, każdy wniosek wizowy jest rozpatrywany pod kątem indywidualnej sytuacji aplikującego. W celu podjęcia uprawnionego rozstrzygnięcia konsul dokonuje analizy wszystkich dostępnych mu informacji.

Z informacji przekazanych przez konsula w Ankarze wynika, że najczęściej pojawiające się wątpliwości w trakcie rozpatrywania wniosków wizowych o wydanie wiz w celu wykonywania pracy to:

a) kwalifikacje zawodowe czy doświadczenie zawodowe wnioskodawcy nie korespondują z pracą, którą ma podjąć;
b) proponowane wynagrodzenie jest niewspółmiernie niskie do zakresu obowiązków, które mają być wykonywane na stanowisku pracy;
c) niestabilna forma zatrudnienia np. umowa zalecenie;
d) zapraszający pracodawca uzyskuje niewspółmiernie dużo zezwoleń na podjęcie pracy przez cudzoziemca lub oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi w stosunku do faktycznego zatrudnienia;
e) w zapraszającej firmie dochodzi do licznych rotacji zatrudnienia, porzuceń pracy lub delegowania przyjętych pracowników do innego kraju UE.

3. Dlaczego konsulowie odmawiający wydania wizy – wbrew zasadom rzetelnego postępowania administracyjnego – nie wzywają kandydatek ani przyszłych pracodawców do przedłożenia dodatkowych dowodów lub wyjaśnień mających na celu rozwianie powziętych wątpliwości?

Obowiązek skompletowania i złożenia wszystkich wymaganych dokumentów spoczywa na cudzoziemcu aplikującym o przyznanie wizy. Obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości uzupełnienia wniosku, z wyjątkiem spraw aplikantów wizowych ubiegających się o wizy studenckie. Zgodnie z art. 65 ust. 1g (wniosek o wizę studencką) jeżeli do wniosku, o którym mowa w ust. 1f, nie zostały dołączone wszystkie dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o wydanie tej wizy, wnioskodawcy przysługuje prawo do ich uzupełnienia w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku. Konsul, w pozostałych sprawach wizowych, nie jest zobligowany do wzywania wnioskodawcy do przedkładania dodatkowych dokumentów, dowodów lub wyjaśnień mających na celu rozwianie wątpliwości.

Konsul odmawia wydania wizy krajowej, jeśli wystąpi co najmniej jedna przesłanka odmowy wymieniona w m.in. 65 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. W przypadku odmowy wydania wizy krajowej, decyzja jest przedstawiana cudzoziemcowi na formularzu określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie wiz dla cudzoziemców (Dz. U. z 2025 poz. 847). Określony normatywnie formularz zawiera

powody odmowy wydania wizy ujęte w sposób ogólny i uwzględnia pełne spektrum okoliczności stanowiących podstawę negatywnej decyzji wizowej. Na etapie odmowy wydania wizy, poza generalnymi sformułowaniami, nie przewiduje szerszego odniesienia się przez organ podejmujący decyzję do szczegółowych uwarunkowań decyzji podjętej w konkretnej sprawie.

4. Czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych planuje wydać wytyczne lub instrukcje dla urzędów konsularnych, które pozwolą na odblokowanie procedur wizowych dla pracowników sektorów strategicznie deficytowych, takich jak opieka długoterminowa i medyczna?

Z dniem 1 czerwca 2025 r. wszedł w życie pakiet czterech ustaw uszczelniających polski system wizowy. Przyjęte akty prawne w kompleksowy sposób regulują kwestie związane z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy i nauki na terytorium RP. W ramach reformy obowiązującego prawa przewidziano także ścieżki priorytetowe dla niektórych kategorii aplikujących cudzoziemców udających się do RP do pracy, m.in. dla cudzoziemców wykonujących pracę u przedsiębiorców prowadzących działalność o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej i zawodów priorytetowych.

Dla zapewnienia możliwości priorytetowego dostępu do uzyskania dokumentów uprawniających do podjęcia pracy przez niektórych cudzoziemców ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzenia pracy cudzoziemcom na terytorium RP ustala w art. 27 kolejność rozpoznawania przez wojewodę wniosków o wydanie zezwolenia na pracę. W myśl art. 27 wojewoda rozpatrując wnioski o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca na rzecz polskiego podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi uwzględnia w kolejności wnioski: 1) przedsiębiorców określonych w wykazie, o którym mowa w art. 28 ust. 1; 2) o wydanie kolejnego zezwolenia na pracę dla tego samego polskiego podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi i dla tego samego cudzoziemca w wymiarze czasu pracy nie niższym i za wynagrodzeniem nie niższym niż określone w uprzednio wydanym zezwoleniu na pracę, ważnym w dniu złożenia kolejnego wniosku o wydanie zezwolenia na pracę; 3) dotyczące cudzoziemców mających wykonywać pracę w zawodach określonych w wykazie, o którym mowa w art. 29 ust. 1; 4) pozostałe.

Zgodnie z przyjętym art. 28 minister właściwy do spraw gospodarki tworzy wykaz przedsiębiorców wykonujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Wykaz przedsiębiorców obejmuje: 1) przedsiębiorców korzystających ze wsparcia inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), 2) przedsiębiorców korzystających ze wsparcia nowych inwestycji w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. z 2025 r. poz. 469), 3) przedsiębiorców korzystających ze wsparcia na projekty inwestycyjne o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych (Dz. U. poz. 1501). Wykaz przedsiębiorców prowadzony jest w systemie teleinformatycznym i zamieszczany na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

Ponadto ustawa przewiduje w art. 29 przepis upoważaniający ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych do wydania w drodze rozporządzenia, wykazu określającego grupy zawodów, w których występują niedobory kadrowe.

Dla sporządzenia przedmiotowego wykazu i określenia go w rozporządzeniu uwzględnia się badania, analizy i oceny dotyczące potrzeb krajowego rynku pracy, w tym prowadzony przez ministra właściwego do spraw pracy monitoring zawodów

deficytowych i nadwyżkowych na poziomie krajowym we współpracy z wojewódzkimi i powiatowymi urzędami pracy.

Niniejsze regulacje skutkują zabezpieczeniem ścieżki priorytetowego rozpoznawania przez konsulów wniosków o wydanie wizy pracowniczej i w myśl dodawanego ust. 9a w art. 77 Konsul rozpatruje wnioski o wydanie wizy z uwzględnieniem pierwszeństwa cudzoziemców mających wykonywać pracę: 1) u przedsiębiorców określonych w wykazie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub 2) w grupie zawodów określonej w wykazie, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zauważyć należy, że o ile minister właściwy ds. gospodarki stworzył i aktualizuje taki wykaz, o tyle minister właściwy do spraw pracy nie wydał aktu wykonawczego, a wydanie takich przepisów jest konieczne dla zastosowania ścieżki priorytetowej dla zawodów deficytowych przy aplikowaniu o wizę.

Tym samym minister właściwy do spraw zagranicznych nie może wydać wytycznych, gdyż określenie zawodów deficytowych, zgodnie z obowiązującym prawem, wymaga wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw pracy.

5. Czy kierownictwo resortu przewiduje możliwość pilnego spotkania z przedstawicielami Polskiego Stowarzyszenia Opieki Domowej i Krajowej Izby Domów Opieki w celu wypracowania transparentnych i bezpiecznych mechanizmów weryfikacji wizowej tego personelu?

Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie pośredniczy w procesie wizowym na żadnym jego etapie. Przyjęcie wniosku wizowego, jego rozpatrzenie i podjęcie decyzji w jego sprawie należy do wyłącznej kompetencji konsula. Biorąc pod uwagę powyższe, MSZ nie przewiduje wypracowywania mechanizmów priorytetyzacji spraw wizowych personelu, którego dotyczy oświadczenie Pani Senator.

Z wyrazami szacunku
wz. Wojciech Zajączkowski
Podsekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

do wiadomości:

Pani Rita Kameduła-Tomaszewska, Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.